

'We hebben gewoon mensen gevraagd bij het AZC'

Asielzoeker gemotiveerde werkkraft

Sjoukje en Bert de Feijter konden wel wat handen gebruiken in de bloemkoolteelt. Ze werken al jaren met asielzoekers uit het AZC in Luttelgeest (FL), vlak bij hun bedrijf. Vluchtelingen uit landen als Eritrea, Somalië, Syrië en Irak met een verblijfsstatus willen graag wat geld verdienen voor hun familie.

De medewerkers uit Eritrea snijden de bloemkolen en leggen ze op de band. De kolen zijn half juni op het juiste formaat, zodat vlot dooroogsten mogelijk is.

Sjoukje de Feijter zegt dat het idee om het zo aan te pakken logisch was. „Eerst denk je aan Polen, terwijl om de hoek in Luttelgeest een AZC ligt. Het AZC was enthousiast. De mensen vervelen zich, als ze de hele dag op het AZC zitten. Het werk doet de mensen goed en ze doen wat terug voor de staat. Je verdient je eigen huis. Deze mensen krijgen 55 euro weekgeld. Daar moeten ze boodschappen van doen, kleding kopen, telefoon, fiets... Dat is niet veel. Als ze gaan werken, moeten ze de eerste 425 euro inleveren. Wat ze meer verdienen, mogen ze houden. Twintig uur werken is niet aantrekkelijk, liever meer. Het zou eerlijker zijn een percentage te moeten inleveren. Dat stimuleert mensen ook korter werk aan te pakken.”

Voor het werk op het land krijgen de werkers het minimumloon betaald. Ze maken graag de volle 36 uur per week, want extra uren zijn helemaal voor de werkers zelf. De groep die er nu loopt, bestaat grotendeels uit Eritreeërs. Volgens De Feijter zijn ze om hun familie gevlucht. Alle geld dat ze verdienen, gaat naar de familie.

Oogsten en wieden

Het oogsten van de bloemkool is het belangrijkste werk. Nu de kolen goed groeien, gaat het werk sneller, maar het blijft fysiek zwaar werk. De werkers vertellen dat ze steeds twee uur aaneengesloten snijden en dan een koffiepauze hebben. Ze werken behoorlijk zelfstandig en Sjoukje en Bert de Feijter kunnen daarom op het erf aan het

Sjoukje de Feijter is blij dat ze een gemotiveerd team van asielzoekers heeft om het zware werk op het land te doen.

Bij de oprit van de familie De Feijter in Emmeloord staat een bord: 'No work'. Er willen zoveel asielzoekers werken in de bloemkooloogst op het bedrijf dat het bordje nodig was. Zes dagen in de week oogsten vluchtelingen uit landen als Eritrea, Somalië, Syrië en Irak de bloemkolen. Sjoukje en Bert

de Feijter hebben een gemotiveerd team aan deze mensen. Voor vluchtelingen met een verblijfsstatus is het toegestaan om te werken in Nederland. Nederlanders zelf doen het zware werk liever niet, dus is het bedrijf aangewezen op Oost-Europese krachten of deze mensen.

Bedrijfsgegevens

Bert en Sjoukje de Feijter uit Emmeloord zijn bloemkooltelers en biologische vollegrondsgroentetelers. Op hun akkerbouwbedrijf van 48 hectare pachtgrond verbouwen ze deze biologische groenten: boontjes, erwten, pompoenen, wortelen, spinazie en zaaiuien. Daarnaast hebben ze 40 hectare gangbare bloemkoolteelt op huurland. Het bedrijf heeft een vaste medewerker, Hendry van der Veen. Scholieren en asielzoekers werken mee in de biologische teelt en bij de bloemkooloogst. Voor de asielzoekers maakte de familie De Feijter afspraken met het AZC. De mensen werken via een payroll-organisatie. Ze mogen 24 weken per jaar werken. Verzekeringen voor de werkers zijn geregeld door het COA, de opvangorganisatie voor asielzoekers.

De mannen op de kar doen een laatste controle op kwaliteit, vullen de kisten en stapelen ze.

werk, terwijl hun vaste medewerker Hendry de volle pallets van het land naar de schuur rijdt. Een van de werkers was in zijn thuisland vrachtautochauffeur. Hij kan de trekker bedienen en de mensen aansturen. Sjoukje de Feijter: „De trekker rijdt op gps. Het criterium waar de mensen aan moeten voldoen, is dat ze de kruip van de trekker kunnen bijhouden. Ieder snijdt twee rijen kool. Ze leren dat het teamwerk is. De bloemkolen gaan per zes in een kistje. Ze mogen niet geel zijn. Wat niet goed is, halen de mannen op de kar er tussenuit.“

Familie

De Somalische chauffeur op de wagen is een lange man vergeleken met de Eritreeërs, die fijn gebouwd zijn. Hij vertelt dat hij ook om zijn familie gevlucht is. „Ik denk veel aan ze. Ik heb vijf kinderen die daar in een kamp wonen. Ze missen hun vader. Het is geen normale situatie om zo op te groeien.“ De Iraakezen met wie De Feijter een paar jaar geleden werkte, hebben een meer Europese mentaliteit. „Soms waren ze wat opvliegend, maar we willen hier de oorlog waarvoor de mensen gevlucht zijn niet voortzetten, zeggen wij dan.“ Sjoukje de Feijter hoort weinig over de trauma's die de werkers hebben overgehouden aan de oorlog. „We zijn natuurlijk ook werkgever. Daar bepraat je niet alles mee“, zegt ze. Met het werk sluiten de telers aan bij het ritme op het AZC. „Normaal gesproken beginnen we om acht uur. De kolen die we die dag snijden, gaan in de koelcel om teruggekoeld te worden. Ze worden de volgende dag gehaald door Bakker Barendrecht. Ze gaan naar Albert Heijn. Na het snijden is de kool twee weken houdbaar.

Als ze verkocht zijn, kan de consument ze nog minstens een week in de koelkast goedhouden. We beginnen in maart met planten. Elke week planten we een set. Het snijden begint dan in juni tot in november. Dat hangt af van het jaar. We hebben wel eens tot de kerst door geoogst.“

Niet stilzitten

Volgens Sjoukje kan haar man niet stilzitten. Aan de 40 hectare bloemkool hebben ze een goede basis op het bedrijf. Ze huren daarvoor land. Op de eigen grond, 48 hectare rondom het erf in Emmeloord, ging het bedrijf zes jaar geleden over op biologische teelt. Het combineert goed met de gangbare bloemkool. De asielzoekers maken wat extra uurtjes op het wiedebed in de biologische teelten. De Feijter teelt boontjes, erwten, pompoenen, wortelen, spinazie en uien op dit deel van het bedrijf. Met een veeboer ruilt hij grond voor gras-klaver. Van deze geitenboer krijgt hij weer mest terug. De biologische groenteteelt is de extra uitdaging die de ondernemers nodig hebben, zeggen ze zelf. De uitbreiding van het asielzoekerscentrum in Luttelgeest maakte het volgens Bert de Feijter gemakkelijker om de mensen aan het werk te zetten. De mensen die daar zitten, krijgen een verblijfsvergunning voor vijf jaar. Die vergunning komt ook sneller dan vroeger, toen vluchtelingen vaak jaren moesten wachten op die status. „Aangemeld bij de belastingdienst mogen ze direct aan de slag.“ De vrachtwagen van Bakker Barendrecht is weg en Bert zet de nieuwe lading kolen van vandaag in de koelcel. „We doen vier wagens op een dag, soms vijf. Vier wagens zijn veertig pallets, in totaal 12.000 stuks.“

Dekken

Het dekken van de bloemkolen hoeft niet meer. Voor dat werk sta je de hele tijd gebukt en dat maakt het bijzonder zwaar. De Feijter schafte samen met een teler in de buurt een bloemkoolnaaimachine aan. Volgens de telers loont de aanschaf van de machine pas bij 60 hectare. Door het met zijn tweeën te gebruiken kan dat nu ook op hun bedrijf. Ze hebben hierdoor de keuze in rassen beperkt tot niet-zelfdekkende rassen. Vroeger testten ze voor Syngenta nieuwe rassen. Sjoukje vond dit erg leuk om te doen. Er zaten toch steeds verbeteringen in de nieuwe rassen. „Wij hebben het liefst rassen die zich houden aan de groeidagen, dus ondanks de weersomstandigheden.“ Voor de planning van werk en leveringen is dat continue schema van planten en snijden belangrijk. De supermarkt kan acties plannen tot zes weken vooraf. Bij te warme nachten zet de plant geen kool. Dan kan er een week volgen zonder oogst. „Dat is lastig, want de klanten willen elke week bloemkool kunnen kopen. Zo verwend zijn ze tegenwoordig“, zegt Sjoukje de Feijter. ■

De kolen worden met de bloemkoolnaaimachine dichtge-naaid, zodat ze niet geel worden. Met de hand afdekken is dan niet nodig.